

I mali krvni sudovi mogu da se upale

Zapaljenje malih krvnih sudova manifestuje se sitnim tačkastim krvarenjima i pogađa kožu, zglobove, creva i bubrege. Kod odraslih osoba je teža klinička slika nego kod dece

Henoh-Šenlajn purpura je stručan naziv za sistemsko zapaljenje malih krvnih sudova koje pogađa kožu, zglobove, creva i bubrege.

– Kada nastupi zapaljenje krvnih sudova kože, posledično dolazi do krvarenja u kožu, što se manifestuje sitnim tačkastim krvarenjima, koje se nazivaju purpura – objasnila je u najkraćem dr Vanja Nožica sa Klinike za nefrolo-

giju i kliničku imunologiju UKC Vojvodine.

Kako bismo bolje upoznali ovu bolest, pitali smo doktoricu koliko se često javlja, ko je u najvećem riziku da je dobije, da li na pojavu bolesti utiče genetika i šta su okidači za obolevanje.

Decu češće napada

– Henoh-Šenlajn purpura češće zahvata deč-

ju populaciju, oko dvadesetoro u sto hiljada dece, i to češće dečake. Učestalost opada sa godinama, a retka je kod odojčadi. Kod odraslih osoba se manifestuje težom kliničkom slikom nego kod dece. Na nastanak bolesti utiču genetika, faktori okoline i antigeni ili proteini koji izazivaju imuni odgovor. Brojne bakterijske i virusne infekcije, lekovi, hrana i ujeđi inse-

SAVET EKSPERTA

dr Vanja Nožica
UKC Vojvodine
Klinika za nefrologiju i kliničku imunologiju

kata predstavljaju okidače za njen nastanak. Polovina pacijenata razvije ovo oboljenje nakon prehlade, što objašnjava i podatak da se ovo oboljenje češće javlja u hladnijim mesecima.

Doktorica kaže da bolest nije zarazna, a na pitanje da li može da se spreči, odgovor je, nažalost, negativan.

– Ne postoji mogućnost prevencije same bolesti, ali je moguća prevencija nastanka teže kliničke slike, naročito bubrežnih komplikacija, ranim prepoznavanjem i odgovarajućim lečenjem.

Kao glavne simptome i znake bolesti dr Nožica navodi sitna tačkasta krvarenja, kao prvi simptom, češće lokalizovana na nogama i zadnjici.

– Kožne promene menjaju boju od crvene do ljubičaste, a nakon toga smeđe, pre nego što izblede. Ne pobebe na pritisak. Kožnim simptomima često prethodi infekcija sa temperaturom ili bez nje. Takođe, mogu se javiti tegobe zglobova u vidu otoka i bolova, najčešće kolena i skočih zglobova. Bo-

HENOH-ŠENLAJNOVA PURPURA

Bolest je nazvana po dva nemačka lekara – Henohu, koji je primetio da bolest zahvata creva i bubrege, i Šenlajnu, koji je otkrio povezanost bola u zglobovima i purpure kod ovih bolesnika.

lest može zahvatiti i creva sa bolom u stomaku, mučninom, povraćanjem i krvavim stolicama. Ako su zahvaćeni bubrezi, analizom urina uočava se veći gubitak proteina i krv u urinu. Bubrežni znaci se javljaju najčešće mesec dana nakon kožnih promena. Ređe su zahvaćeni drugi organi, poput pluća i mozga.

Simptomi se spontano povlače, ali ih treba pratiti

Kako bolest nije toliko poznata i česta, pitali smo doktoricu kako se postavlja dijagnoza, te kako se bolest leči po uspostavljanju dijagnoze.

– Dijagnoza se postavlja na osnovu kliničke slike i pregleda bolesnika, merenja krvnog pritiska, analizom nalaza urina i krvi, kao i isključivanjem drugih stanja. Za potvrdu dijagnoze koristimo ultrazvuk stomaka, biopsiju kože i bubrega, naročito kod bolesnika sa atipičnom kliničkom slikom i bubrežnim oštećenjem.

Kod većine pacijenata sa Henoh-Šenlajn purpurom, dodaje, simptomi se spontano povlače za mesec dana, ali je moguća ponovna aktivacija bolesti.

– Zato se savetuje praćenje ovih bolesnika u narednih godinu dana. Ponovna aktivacija bolesti se javlja kod jedne trećine bolesnika nakon četiri ili šest meseci. Kod otečenih i bolnih zglobova započinje se primena analgetske terapije. Kod zahvatanja creva i bubrega razmatra se primena kortikosteroida, kao i drugih vidova imunosupresivne terapije. Bolesnike kod kojih su zahvaćeni bubrezi potrebno je da dalje prati nefrolog – objasnila je dr Nožica.

Branka Gajić

branka.gajic@bliczena.rs

